AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2009. május 13.*

A T-136/08. sz. ügyben,

az **Aurelia Finance SA** (székhelye: Genf [Svájc], képviselik: M. Elmslie solicitor és N. Saunders barrister)

felperesnek

a **Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM)** (képviseli: D. Botis, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az OHIM első fellebbezési tanácsának a felperes által benyújtott igazolási kérelemre vonatkozó, 2008. január 9-i határozatával (R 1214/2007-1. sz. ügy) szemben benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: angol.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (nyolcadik tanács),

tagjai: E. Martins Ribeiro elnök, S. Papasavvas (előadó) és N. Wahl bírák,

hivatalvezető: N. Rosner tanácsos,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2008. április 4-én benyújtott keresetlevélre,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2008. július 8-án benyújtott válaszbeadványra,

a 2009. január 21-i tárgyalást követően,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 2000. augusztus 24-én a felperes, az Aurelia Finance SA a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK módosított tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.;

magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) alapján a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) az AURELIA szómegjelölést közösségi védjegyként lajstromoztatta.

2 2005. november 21-én az OHIM felhívta a felperesnek a szóban forgó védjegy vonatkozásában megnevezett képviselőjének figyelmét a 2006. június 19-én lejáró lajstromozás megújításának lehetőségére. Az OHIM rámutatott arra, hogy e célból 2006. július 2. előtt kérelmet kell benyújtani, és meg kell fizetni a megújítás díját, de késedelmes fizetés esetén pótdíj terhe mellett ez a határidő 2007. január 2-ig meghosszabbítható.

3 2007. január 22-én az OHIM értesítette a felperes képviselőjét a határidő lejártáról és arról, hogy a védjegyet 2006. június 19-i hatállyal törölték a védjegylajstromból.

4 2007. március 5-én a felperes a 40/94 rendelet 78. cikke alapján igazolási kérelmet nyújtott be az OHIM-hoz, és kérelmezte az OHIM-nál, hogy a folyószámlájáról vonja le a megfelelő összegű megújítási díjat, valamint az igazolás díját. A felperes e tekintetben kifejtette, hogy többek között a szóban forgó védjegy megújításával kapcsolatban egy védjegyek megújítására irányuló szolgáltatások nyújtására szakosodott társasághoz (a továbbiakban: szakértői cég) fordult. A szakértői cég olyan adatbázishoz kapcsolódó számítógépes rendszert hozott létre, amelybe kézzel viszik be a megújítandó védjegyek és szabadalmak, valamint a jogosultak különböző adatait. Amikor egy adott védjegyet meg kell újítani, a rendszernek három figyelmeztető levelet kell küldenie a jogosultnak, amelyben a hozzájárulását kéri a megújítás előtt. Ha a három levél közül egy nem jön létre, egy biztonsági rendszernek kell aktiválódnia, amely pótlevelet nyomtat ki és küld el. A jelen ügyben viszont, mivel a szakértői cég egyik alkalmazottja nem vitte be az adatbázisba a felperes egyes adatait, amelyek szükségesek lettek volna a rendszer megfelelő működéséhez, nem küldtek értesítést a felperesnek. Ezenkívül később az is kiderült, hogy az ilyenfajta hibák jelzésére kifejlesztett biztonsági rendszer nem aktiválódott, mert csak a szabadalmak megújítására vonatkozóan működtették, a védjegyek megújítására vonatkozóan viszont nem.

5 2007. június 1-jei határozatával az OHIM „Védjegyek és nyilvántartás” osztálya azzal az indokolással utasította el ezt a kérelmet, hogy a szakértői cég nem tanúsította a kellő gondosságot.

6 2007. július 31-én a felperes e határozat hatályon kívül helyezésére és arra irányuló kérelmet nyújtott be, hogy az igazolási kérelemnek adjanak helyt.

7 2008. január 9-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat) az első fellebbezési tanács elutasította ezt a fellebbezést, és úgy ítélte meg, hogy a 40/94 rendelet 78. cikke nem alkalmazható, mert a felperes által választott védjegy-megújítási szolgáltató nem tanúsította a jelen ügy körülményei között elvárható gondosságot. Lényegében úgy ítélte meg, hogy a szakértői cégnek megfelelő működést biztosító és az esetleges hibákat és rendellenességeket jelezni tudó ellenőrző mechanizmussal rendelkező védjegy-megújítási rendszert kellett volna létrehoznia. Ilyen mechanizmus hiányában számolni kell olyan működési hibákkal, mint amilyenek a jelen esetben is történtek. Ezenkívül nem bizonyították azt az állítást, hogy tesztelték volna a rendszerbeállításokat.

A felek kérelmei

8 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

– utalja vissza az igazolási kérelmet az OHIM elé felülvizsgálatra;

– az OHIM-ot kötelezze a költségek viselésére.

9 Az OHIM azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

10 A megtámadott határozat hatályon kívül helyezése iránti kérelme alátámasztására a felperes egyetlen, a 40/94 rendelet 78. cikkének megsértésére alapított jogalapra hivatkozik.

11 Először is a felperes azt kifogásolja, hogy a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 12. pontjában azt állapította meg, hogy a jelen ügyben a gondossági kötelem betartását a felperes által a szóban forgó védjegy megújításával megbízott védjegy-megújítási szolgáltató vonatkozásában kell megítélni. A felperes úgy véli, hogy az értékelést saját maga, vagy akár a képviselője vonatkozásában kell elvégezni. Rámutat arra, hogy általánosan elterjedt dolog szakértői vállalkozásokra bízni az olyan adminisztratív

feladatokat, mint a védjegyek megújítása, és ezért abból kell kiindulni, hogy a gondossági kötelemnek eleget tesznek, amikor szakképzettséggel és tapasztalattal rendelkező személyt választanak ki.

12 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 40/94 rendelet 78. cikkének (1) bekezdése értelmében „[h]a a közösségi védjegy jogosultja […] annak ellenére, hogy az adott körülmények között kellő gondossággal járt el, [az OHIM-mal] szemben valamely határidőt elmulaszt, és ennek következtében – e rendelet értelmében – a mulasztás jogvesztésre […] vezet, kérelmére őt jogaiba vissza kell helyezni”.

13 Ebből a rendelkezésből az következik, hogy a jogokba való visszahelyzésnek két feltétele van: az első feltétel szerint a félnek a körülményekre tekintettel szükséges gondossággal kellett eljárnia, a második szerint pedig a fél mulasztásának jogvesztéséhez, illetve jogorvoslati jogosultság elvesztéséhez kellett vezetnie (az Elsőfokú Bíróság T-366/04. sz., Hensotherm kontra OHIM (HENSOTHERM) ügyben 2006. szeptember 6-án hozott végzésének [az EBHT-ban nem tették közzé] 48. pontja).

14 Az említett rendelkezésből az is kitűnik, hogy a gondossági kötelem elsősorban a védjegyjogosultat terheli. Így ha a jogosult a védjegymegújításra vonatkozó adminisztratív feladatokat másra ruházza át, ügyelnie kell arra, hogy a kiválasztott személy szolgáltassa az ahhoz szükséges biztosítékot, hogy feltételezni lehessen az említett feladatok megfelelő végrehajtását.

15 Azt is meg kell állapítani, hogy a kiválasztott személyt a feladatok ráruházása következtében ugyanúgy terheli az említett gondossági kötelem, mint a védjegyjogosultat. Mivel ez a személy a védjegyjogosult nevében és javára jár el, cselekményét a védjegyjogosult cselekményének kell tekinteni. Következésképpen a fellebbezési tanács jogosan állapította meg, hogy azt kell megvizsgálni, a szakértői cég a körülményekre tekintettel a szükséges gondossággal járt-e el.

16 A felperes azon érvére vonatkozóan, hogy a nemzeti bíróságok és a fellebbezési tanácsok postai mulasztásra és a 40/94 rendelet 47. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozó gyakorlata eltér egymástól, emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy a közösségi védjegyszabályozás autonóm rendszert alkot, másrészt pedig arra, hogy a fellebbezési tanács határozatainak jogszerűségét kizárólag a 40/94 rendelet, illetve e rendeletnek a közösségi bíróság általi értelmezése alapján kell megítélni, nem pedig az OHIM korábbi határozathozatali gyakorlata alapján (az Elsőfokú Bíróság T-128/07. sz., Suez kontra OHIM ügyben 2008. március 12-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 32. pontja).

17 Másodszor a felperes azt kifogásolja, hogy a fellebbezési tanács hibát követett el, amikor azt állapította meg, hogy neki vagy akár képviselőjének kellett volna a kiválasztott védjegy-megújítási szolgáltatót felügyelnie. Szerinte egyikük sem köteles egy védjegy-megújításra szakosodott vállalkozás munkáját felügyelni.

18 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a felperes állításával ellentétben a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 15. pontjában nem ítélte meg úgy, hogy a felperesnek vagy képviselőjének kellett volna felügyelnie az említett szolgáltatást. Csupán úgy vélte, hogy a védjegymegújításra szakosodott vállalkozás által létrehozott rendszernek elegendő biztosítékot kell nyújtania a megfelelő működéshez, így olyan ellenőrző mechanizmussal kell rendelkeznie, amely lehetővé teszi a szolgáltató alkalmazottja vagy maga a számítógépes rendszer általi hibás adatkezelésből származó minden lehetséges hiba észrevételét és kijavítását.

19 Harmadszor, a felperes úgy véli, hogy a fellebbezési tanács tévesen állapította meg, hogy a védjegymegújítás esetében ugyanolyan vagy magasabb szintű gondosságot kell tanúsítani, mint a védjegybejelentéskor. Szerinte ezt a gondossági szintet alacsonyabbnak kell tekinteni, mivel a védjegy-megújítási eljárás csak adminisztratív jellegű feladatokat fog át, amelyekhez nincsen szükség a védjegyjog értelmezésében szerzett tapasztalatra, nem úgy, mint a védjegybejelentés esetében, amely jogi jellegű feladatokat foglal magában, és ezért azt az ezen a területen tevékenykedő szakértőkre bízzák. A felperes továbbá úgy véli, hogy figyelembe kell venni a szabadalmi joggal való összefüggést is, amely esetében megállapítást nyert, hogy a hivatásos szakértőkkel

szemben támasztott gondossági szint nem várható el az asszisztensektől, akik nem rendelkeznek ugyanazzal a szakértelemmel.

20 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az elvárható gondosság szintje nem függ attól, hogy a végrehajtandó feladat adminisztratív vagy jogi jellegű. Ha ugyanis elfogadnánk a felperes által a jogi és adminisztratív feladatok tekintetében javasolt különbségtételt, akkor az eljárási határidők túllépését minden esetben adminisztratív jellegű mulasztásnak lehetne beállítani, aminek köszönhetően a hanyag bejelentőkre – ahogyan azt az OHIM helyesen emeli ki – a gondossági szintjük tekintetében minden esetben alacsonyabb követelmények vonatkoznának. Mindenesetre a 40/94 rendelet 78. cikke nem tesz ilyen különbséget, hanem úgy rendelkezik, hogy az „adott körülmények" között kellő gondosságot kell tanúsítani.

21 Másfelől még ha feltételezzük is, hogy a 40/94 rendelet 78. cikkét a szabadalmi jog területéről vett minta alapján dolgozták ki, semmi nem szól amellett, hogy a két rendelkezést azonosan kell értelmezni, mivel az érintett érdekek eltérőek lehetnek a két területen. A szabadalmi jognak ugyanis eltérő a jogi háttere, és a szabadalomra vonatkozó rendelkezések más eljárások szabályozására irányulnak, mint a védjegyjogi rendelkezések.

22 Ebben az összefüggésben arra is rá kell mutatni, hogy a jogalkotó a rendeletet kiegészítette a 78a. cikkel, amelynek (1) bekezdése lehetővé teszi a felek számára, hogy bizonyos határidők túllépése esetén jogaikba visszahelyezzék őket anélkül, hogy bizonyítaniuk kellene, hogy az adott körülmények között kellő gondossággal jártak el. Az a tény, hogy a jogalkotó e rendelkezés (2) bekezdése alapján kifejezetten engedélyezte a 78. cikk alkalmazása keretében a védjegyek megújítására vonatkozó határidő túllépését, azt a szándékát jelzi, hogy – amint erre az OHIM helyesen rámutatott – a határidő túllépését a 78. cikk (1) bekezdésében megkövetelt általános gondossági kötelemnek vesse alá.

23 Negyedszer, a felperes előadja, hogy a 40/94 rendelet 78. cikkének (6) és (7) bekezdése olyan harmadik személyek védelmére irányul, akik a közösségi védjegyoltalommal összefüggő jogvesztés és a jogokba való visszahelyezésről szóló értesítés meghirdetése

közötti időszakban jóhiszeműen a közösségi védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést hordozó terméket hoztak forgalomba, vagy ilyen megjelölés alatt nyújtottak szolgáltatást. A felperes szerint ez a védelem azt jelenti, hogy a 40/94 rendelet 78. cikkének (1) bekezdése által megkövetelt gondosság szintje alacsonyabb a megtámadott határozatban alkalmazott gondossági szintnél.

24 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy „az adott körülmények között kellő gondossággal" való eljárásra vonatkozó feltétel a 40/94 rendelet 78. cikkének (1) bekezdésében szerepel, amely azokat a feltételeket állapítja meg, amelyek mellett az igazolási kérelemnek helyt kell adni. A 40/94 rendelet 78. cikkének (6) és (7) bekezdése viszont csak akkor alkalmazandó, ha az igazolási kérelemnek valóban helyt adtak, és olyan harmadik személyek érdekeinek védelmére irányul, akik jóhiszeműen jártak el. Következésképpen a 40/94 rendelet 78. cikkének (6) és (7) bekezdése nem releváns a rendelet 78. cikkének (1) bekezdése által megkövetelt gondossági szint meghatározása tekintetében.

25 Ötödször, a felperes arra hivatkozik, hogy a fellebbezési tanács hibát követett el az elé terjesztett bizonyítékok értékelésénél, és ezért tévesen utasította el az igazolási kérelmet. A felperes úgy ítéli meg, hogy a szakértői cég által használt rendszer megfelel az OHIM iránymutatásában foglalt követelményeknek, amely 6.2.3. pontjában úgy értelmezi a 40/94 rendelet 78. cikkének (1) pontjában szereplő, „az adott körülmények között kellő gondossággal" fordulatot, mint amely „a határidők ellenőrzésére és belső felügyeletére irányuló olyan rendszer fenntartását" jelenti, amely „általában kizárja a határidők nem szándékos elmulasztását". Az „általában" szó ugyanis a felperes szerint azt jelzi, hogy a kivételesen felmerülő hibák igazolás alapjául szolgálhatnak. Márpedig szerinte a jelen ügyben a rendszer hibás működése teljes egészében abból eredt, hogy a szakértői cég egyik alkalmazottja kivételesen nem vitte be a szükséges adatokat. Másfelől sem ez az iránymutatás, sem a 40/94 rendelet 78. cikke, sem az ítélkezési gyakorlat nem követeli meg a felperes szerint, hogy a számítógépes rendszerre vonatkozóan olyan ellenőrző mechanizmust hozzanak létre, mint a szabadalmak esetében, mivel általában a számítógépes rendszer önmagában, ilyen mechanizmus nélkül is biztosítja a határidők betartását.

26 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 40/94 rendelet 78. cikkének (1) pontjában szereplő, „az adott körülmények között kellő gondossággal" kifejezés a határidők

ellenőrzésére és belső felügyeletére irányuló olyan rendszer létrehozását jelenti, amely általában kizárja a határidők nem szándékos elmulasztását, amint azt az OHIM iránymutatásai is előírják. Ebből következően csak a kivételes jellegű és ezért a tapasztalat alapján előre nem látható események szolgálhatnak igazolás alapjául.

27 Mivel a jelen ügyben a szakértői cég a határidőkre figyelmeztető számítógépes rendszert hozott létre, az adott körülmények között tanúsítandó kellő gondosság először is azt követeli meg, hogy ennek a rendszernek az általános elgondolása biztosítsa a határidők betartását, másodszor, hogy ez a rendszer lehetővé tegye a szakértői cég alkalmazottainak feladat-végrehajtása, valamint a számítógépes rendszer működése során előrelátható minden hiba észrevételét és kijavítását, harmadszor pedig, hogy a szakértői cégnek a szükséges adatok begépelését és a számítógépes rendszer használatát végző alkalmazottai megfelelően képzettek és az általuk végzett műveletek ellenőrzésére kötelesek legyenek, és őket is ellenőrizzék.

28 Még ha feltételezzük is, hogy a határidőkre figyelmeztető számítógépes rendszer elgondolása általánosságban biztosítja a határidők betartását, a fellebbezési tanács akkor is jogosan állapította meg, hogy akkor sem lehet kizárni az információk bevitelekor elkövetett emberi hibákat, ha az alkalmazottak megfelelő képzést és utasításokat kaptak, és megfelelően ellenőrizték őket. Az adatbevitelkor elkövetett emberi hibák ugyanis nem tekinthetők kivételes jellegű vagy előre nem látható eseménynek. Következésképpen az említett rendszernek olyan mechanizmust kell tartalmaznia, amely felfedi és kijavítja az ilyen hibákat. Mivel azonban nem hoztak létre ilyen mechanizmust, a fellebbezési tanács jogosan állapította meg, hogy az adott körülmények között nem jártak el kellő gondossággal.

29 Következésképpen a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése iránti kérelmet el kell utasítani.

30 Ilyen körülmények között a felperes arra irányuló második kereseti kérelmét is el kell utasítani, hogy az Elsőfokú Bíróság utalja vissza az igazolási kérelmet az OHIM elé felülvizsgálatra, és ezért a keresetet egészében el kell utasítani.

A költségekről

31 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, az OHIM kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasítja.

2) Az Elsőfokú Bíróság az Aurelia Finance SA-t kötelezi a költségek viselésére.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Kihirdetve Luxembourgban, a 2009. május 13-i nyilvános ülésen.

Aláírások